

DE SUIKERSPIN

Van dezelfde auteur

Dit is onze tijd
De ereronde van de eland
Koos, Kenny en Johnny
Ik heb een heel andere wedstrijd gezien
Paniagua
De rode vod en andere wielerverhalen
Waiers!
Thomas Dekker – Mijn Gevecht

Thijs Zonneveld

De suikerspin

En andere wielerverhalen

Voetbal Inside © 2017 RTL Nederland bv
© 2017 Thijs Zonneveld
Omslagontwerp: Wijtze Valkema
Auteursfoto: Paul Tolenaar
Binnenwerk: Crius Group, Hulshout
Deze uitgave is mede tot stand gekomen door Maarten Boers

ISBN 978 90 488 3517 1
ISBN 978 90 488 3518 8 (e-book)
NUR 489

www.voetbalinside.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Voetbal Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Proloog	9
De walvis	11
Motormeisje	14
De lawine	17
Genieus Kai Reus	20
De zestieneneenhalfde renner	24
Wij zijn gek	28
Lieve zuiderburen,	33
Fun, you know	36
Finishstraat: Vélodrome	39
Saaaaaai	41
De koning draagt roze	44
Gijs	47
(Niet lezen aub)	50
Zo dichtbij	53
Maar zo ver weg	56
Een kwestie van tijd	58
Roze	63
Schrappen	67
Kanonnenvoer	70

Theekransje	73
De pracht van de sprint	75
Zin in	78
Allepduwes	81
Beste Wilco,	84
Over Boike Malema	87
Tijdritporno	91
Ik staarde naar een foto	94
Sky, Sky, Sky, Sky, Sky, Sky, Sky, Sky en Sky	97
De postbode en zijn servet	100
Nutella	104
Een kwestie van tijd	108
De achtbaan	111
Van een roze wolk en een donkere goot	114
Lieve Annemiek,	119
Interview met Anna van der Breggen	122
Oorwurm	128
Copacabana	131
Elis	134
Regels zijn regels (behalve als het om Britten gaat)	138
Twee middelvingers	141
Interview Tom Dumoulin	144
De kever	149
De Heilige Peter	153
Holle woorden	156
Met z'n twintigen	159
Eens maar nooit weer	162

VDP vs VA	165
De vlucht	168
Lieuwe is ontzettend dapper	171
Nog maar 36 nachtjes	174
Woorden: soms zijn ze overbodig	177
Tomboonistan	180
Lek	183
Sekte	186

Proloog

Ik was vijf en ik was high. Van de draaimolen op de kermis. Van de XXXXXXL-suikerspin die ik van opa had gekregen. Maar vooral van de mannen op fietsen die aan de andere kant van de dranghekken voorbijvlogen. Het was een orkaan van kleuren en geluiden, achtervolgd door een aroma van tijgerbalsem en kettingsmeer. Elke keer dat ze langs stormden waaide mijn suikerspin bijna uit mijn handen.

Ik hoorde de mannen op fietsen snuiven, schreeuwen en schelden. Het was alsof ze waren bezeten door een of andere toverspreuk. Het waren opgevoerde Smurfen op de vlucht voor Gargamel. Soms reden er twee of drie een stukje voor de anderen uit, maar dat duurde nooit lang. De wedstrijd duurde tien jaar – of nog langer. Het enige wat ik nog weet van de uitslag is dat de sprint werd gewonnen door de renner die de hele koers in het laatste wiel had gereden. Toen hij met een Joekel Van Een Lelijke Beker op het podium stond legde iemand me uit dat hij de bordjes van de anderen had leeggegeten. Dat leek me heel erg oneerlijk, maar hij mocht zijn prijs houden.

Anderhalf decennium later reed ik aan de andere kant van het dranghek. Ik fietste kermisrondjes waar ik de suikerspin-kraam kon ruiken in die ene bocht of op dat ene rechte stuk. Ook op de fiets werd ik er door bedwelmd. Het voerde me mee op een zoete, roze reis langs kermissen over de hele wereld.

Misschien moet ik bij suikerspinnen altijd aan wielrennen denken omdat wielrennen zelf een soort suikerspin is. Het ziet er prachtig uit, als je er in hapt is het heerlijk zoet op je tong – maar er zit ook een smerige scherp stokje in waarmee je je ogen – of die van iemand anders – kunt uitsteken. Het is een roze wolk waar je ook heel hard vanaf kunt donderen.

Het is niet voor niets dat wielrenners vaak tegen elkaar zeggen dat alle andere sporten spelletjes zijn. Wielrennen is – volgens wielrenners dan – de rauwste en de hardste sport die er is. Of ze daar gelijk in hebben weet ik niet zeker. Maar ik denk het wel, eerlijk gezegd. Het is rauw. Het is hard. Het is soms godsgruwelijk lelijk. Maar bovenal is het een hemeltergend lekkere verslaving.

Als de geur van suikerspin eenmaal in je neus zit, dan gaat die er nooit meer uit.

De walvis

Dit is een raar verhaal. Het gaat over mezelf. Niet over mijn werk als journalist of columnist, en ook niet over vroeger, toen ik zelf nog – in de marge – meefietste in het peloton. Het gaat over nú.

Ik deed in Noordwijk mee aan het Nederlands Kampioenschap Strandrace, samen met een kleine duizend andere renners. Die discipline is de afgelopen jaren nogal populair geworden, vooral omdat de lat om deel te nemen laag ligt. Er staat van alles en nog wat aan de start: van profs uit de WorldTour tot kerels met een bierbuik die ze zonder problemen op hun stuur kunnen leggen. Een jaar of twee geleden ben ik in het strandracen gerold onder het mom van ‘even een keer een wedstrijdje rijden’.

Dat ‘even een keer een wedstrijdje rijden’ liep een beetje uit de hand. Voor ik het wist reed ik om de paar weken als een bezetene over het strand, bevangen door een competitievirus waarvan ik dacht dat ik er al jaren van verlost was. Gek genoeg ging het niet eens heel slecht. Ik begon stiekem weer te dromen van winnen. En vooral: van een roodwitblauwe trui.

Want ook al is het 'maar' strandrace: ik heb altijd gezegd dat ik mijn moeder zou verkopen om een jaar lang rond te mogen rijden in zo'n trui. (Sorry mam.)

Vorig jaar was het NK in Egmond. Volgens mijn eigen inschatting was mijn kans om kampioen te worden toen net zo groot als de kans dat er een walvis zou aanspoelen op de finishlijn. Voor de editie van dit jaar had ik ongeveer dezelfde kansberekening gemaakt, want er rijden op zo'n NK heel veel renners rond met twee keer zo veel talent en drie keer zo veel trainingsuren. Op de startlijst stonden namen (zoals Sebastian Langeveld en Erik Dekker) met een palmares waarvan ik alleen kan kwijlen. Maar iedere kans, hoe klein ook, is er één. Als alles meezat, dan kon het misschien.

Het zat mee. Het strand was kneiterhard, er stond nauwelijks wind, mijn teamgenoten waren geweldig en mijn benen deden wat mijn hoofd ze opdroeg. Onder ons gezegd: het was nogal een ballenkoers omdat het nergens zwaar genoeg was om een kloof te slaan. Maar ballenkoersen zijn óók koersen. De hele wedstrijd kwam aan op de eindsprint tegen het duin van de boulevard in Noordwijk op. Bij de vrouwen deed Paulina Rooijackers dat het snelste. Bij de mannen ik.

Je zou kunnen zeggen: hoeveel is het nu eigenlijk waard, zo'n titel, als journalist c.q. voormalig houtjetouwtjerenner met een beperkt aantal trainingsuren kan winnen? Dat is een

relevante vraag waar ik het antwoord niet op weet. Het maakt me ook geen lor uit ook, eerlijk gezegd.

De walvis is aangespoeld. En ik ga er een heel jaar van genieten.

Motormeisje

Zes jaar schorsing. Twintigduizend Zwitserse francs boete. Haar Belgische titel, haar Europese titel en haar prijzengeld moet ze inleveren. En verder moet ze de proceskosten betalen. Dat is de straf die de Belgische veldrijdster Femke Van Den Driessche gisteren kreeg opgelegd van de internationale wielerbond UCI vanwege mechanische fraude op het WK Veldrijden voor beloftevrouwen in Zolder.

Volgens het persbericht dat de UCI uitstuurde werd er in een van de fietsen van Van Den Driessche een Vivax-motortje gevonden, een apparaatje in de zitbuis van haar fiets dat zo'n 200 Watt aan vermogen kan opwekken. Het knopje voor de besturing was verborgen onder het stuur.

Dát Van Den Driessche gestraft zou worden voor het motortje in haar fiets was al maanden duidelijk: alleen de aanwezigheid van een fiets met motortje bij een wedstrijd is al voldoende voor een sanctie. Maar dat de straf zó zwaar is tart de beginselen van rechtvaardigheid en gelijkheid. Ter vergelijking: voor het gebruik van epo, bloedzakken of anabole steroïden

staat een straf van vier jaar. Voor salbutamol of maskerende middelen zoals vochtdrijvers twee jaar. En wat is nu, juridisch gezien, eigenlijk het verschil tussen mechanische doping en lichamelijke doping?

De hoogte van de strafmaat voor Van Den Driessche is niet los te zien van de recente commotie over het gebruik van motortjes in het wielrennen. Er is de afgelopen maanden van alles geroepen en geschreeuwd over mechanische doping. Concreet bewijs is er niet of nauwelijks, maar wantrouwen en argwaan des te meer. Verschillende media – zoals het Franse *Stade 2* – deden claims en beschuldigingen die ze niet konden hard maken. De nuance en de realiteitszin waren soms ver te zoeken. Zo riep Patrick Lefevre (de manager van Quick Step die ooit grootgebruiker Richard Virenque contracteerde en een tweede kans gaf) dat Van Den Driessche nooit meer zou mogen fietsen.

Met de zesjarige straf (wat in de praktijk neerkomt op een levenslange schorsing) voor Van Den Driessche heeft de UCI een voorbeeld willen stellen. In de eerste tuchtzaak voor mechanische doping wilden ze een signaal afgeven: kijk ons eens optreden tegen die motortjes. In het persbericht wordt dan ook meerdere malen benadrukt hoe effectief de controles van de UCI zijn – iets dat door meerdere partijen sterk wordt betwijfeld.

Het maakt de zaak des te treuriger. De UCI heeft de afgelopen jaren meer dan genoeg kansen gehad om straffen uit te spreken

als voorbeeldfunctie. Maar er rijden nog altijd talloze grote, rijke ploegen rond in het profpeloton met een eindeloze lijst van dopinggevallen. En ondanks de roep om meer controles voor mechanische fraude checkt de UCI slechts zeer sporadisch bij grote koersen.

Op het hoogste niveau een voorbeeld stellen, dat durft de UCI niet. In plaats daarvan wordt een meisje van negentien zwaar gestraft.

Wát een helden.

De lawine

Het komt vanuit de verte. Eerst is het geluid nog zachtjes, nauwelijks te horen. Maar naarmate de winter vordert wordt het steeds harder. En dan, een week of wat van tevoren, zie je het ineens aan de horizon opdoemen. Een lawine is het, en je weet dat vluchten zinloos is. Je zult erdoor worden bedolven. Dat is niet erg. Het is een lawine van geluk.

De winter is niets anders dan het voorprogramma voor de Omloop Het Volk, de start van het wielerseizoen. Ja, ik weet ook wel dat de Omloop tegenwoordig Omloop Het Nieuwsblad heet en dat de laatste maanden al op vijf continenten is gekoerst, maar tóch is de Omloop Het Volk de start van het wielerseizoen. Waarom? Dáárom.

Als je ouder wordt ga je dingen relativëren, zeggen ze. Dat zal best. Bij veel sporten zit ik een stuk rustiger op de bank of de tribune dan twintig jaar geleden. Maar niet bij wielrennen. En zeker niet bij de Omloop. Ieder jaar is het zwarte gat na de Ronde van Lombardije dieper, ieder jaar lijkt de winter voor de Omloop langer te duren, en ieder jaar ben ik blijer als

ik de gordijnen open trek op de laatste zaterdagmorgen van februari.

Ik heb erover nagedacht hoe het komt dat de lawine van de Omloop ieder jaar groter wordt. Ik zou kunnen zeggen dat ik er uren over heb gefilosofeerd, maar dan zou ik liegen. Ik wist het meteen. Het is hoop. Wielrennen drijft op hoop. Meer dan welke andere sport.

Bij hardlopen wint vrijwel altijd de sterkste. Bij voetbal de rijkste. Bij korfbal de meest Nederlandse. Bij tennis wint Novak Djokovic. Bij tafeltennis een Chinees. Bij fierljeppen een Fries. Bij schaatsen Sven Kramer. Bij Formule 1 degene met de beste auto. En bij sumoworstelen de dikste.

Bij wielrennen kan het alle kanten op. De sterkste wint lang niet altijd. Bijna nooit zelfs, durf ik wel te stellen. (Behalve bij tijdrijden, maar dat is niet voor niks knettersaai.) Bij wielrennen is smerig of slim profiteren van mee- en tegenstanders een essentieel onderdeel van de sport. Iedere renner in het peloton kan een wedstrijd winnen: als je de vedetten niet kunt volgen in de finale, dan moet je zorgen dat je daarvóór al weg bent. In iedere koers zijn er nobele onbekenden die na de start demarreren en hopen dat het die ene dag is waarop de favorieten naar elkaar kijken en de jackpot uit de lucht komt vallen.

Wielrennen, de sport waar een Keniaan met een postbodestijl van de ene op de andere dag een groterondewinnaar is. Wielrennen, de sport waarin je (hallo Ian Stannard) bij de eerste grote wedstrijd van het seizoen (hallo Omloop Het Volk) met drie renners van een andere ploeg (hallo Etixx-Quick Step) overblijft en tóch wint, ook al was winnen onmogelijk. Wielrennen, de sport waar renners de ziel uit hun lijf vallen en meteen weer opstaan – want je weet nooit wat er nog kan gebeuren. Wielrennen, de sport waar je zelfs jááááren later nog een koers kunt winnen omdat er allerlei renners uit de uitslag worden geschrapt.

En het summum van hoop is de Omloop Het Volk; het begin van een nieuw seizoen waarin iedere renner in het peloton ervan droomt dat het dít jaar gaat gebeuren.

Alles kan, nondeju.

Als je maar hard genoeg hoopt.